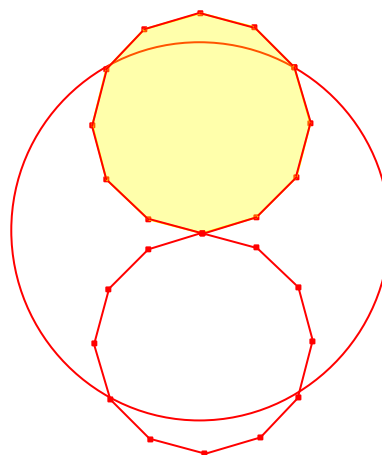

Problemes de Geometria per a l'ESO 375

3741.- La figura està formada per una circumferència de radi 1 i un dodecàgon regular. Calculeu l'àrea del dodecàgon regular.

Solució 1:

Siga la circumferència de centre i radi 1.

Siga el dodecàgon regular $OABCDEFGHIJK$

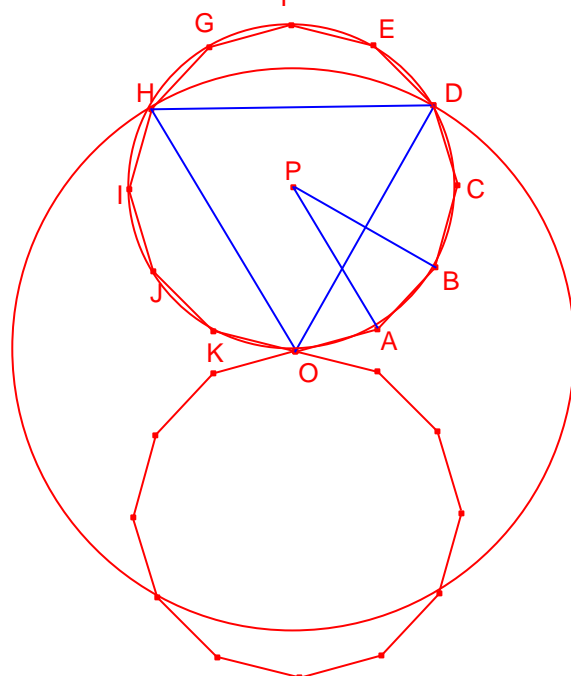
Els vèrtexs O, D, H formen un triangle equilàter de costat 1

Siga P el centre del dodecàedre.

$$\overline{OP} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

L'àrea del dodecàedre és:

$$S_{dodecàedre} = 12 \cdot S_{ABP} = 12 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} \cdot \sin 30^\circ = 1$$

Solució 2:

Siga la circumferència de centre i radi 1.

Siga el dodecàgon regular $OABCDEFGHIJK$

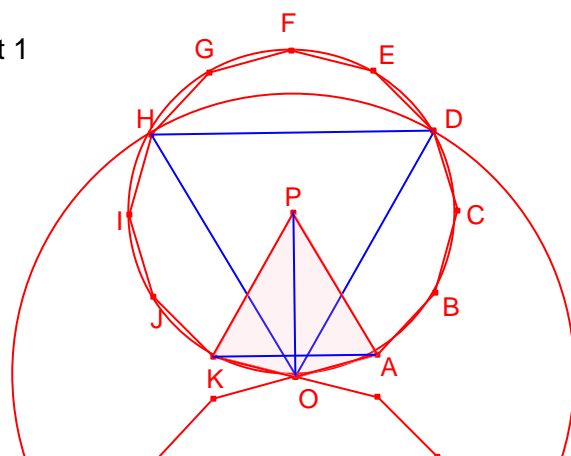
Els vèrtexs O, D, H formen un triangle equilàter de costat 1

Siga P el centre del dodecàedre.

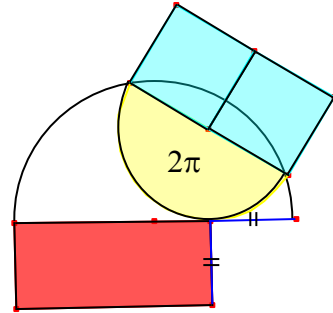
$$\overline{OP} = \overline{KA} = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

L'àrea del dodecàedre és:

$$S_{dodecàedre} = 6 \cdot S_{OAPK} = 6 \cdot \frac{1}{2} \cdot \overline{OP} \cdot \overline{KA} = 6 \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} = 1$$

3742.- La figura està formada per dos semicercles, l'ombregjat d'àrea 2π , dos quadrats i un rectangle. Calculeu l'àrea del rectangle roig.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AD} = 2R$

Siga la semicircumferència de centre L i radi $\overline{LM} = \overline{LB} = r$ d'àrea 2π :

$$\frac{1}{2}\pi r^2 = 2\pi$$

$$r^2 = 4$$

Siga $\overline{BD} = \overline{BC} = a$

Siga el rectangle roig $ABCD$ de costats $\overline{BC} = a, \overline{AB} = 2r - a$

Siga $\overline{OL} = b$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles

rectangles $\triangle OLM, \triangle OBL$:

$$b^2 = R^2 - r^2 = r^2 + (R - a)^2$$

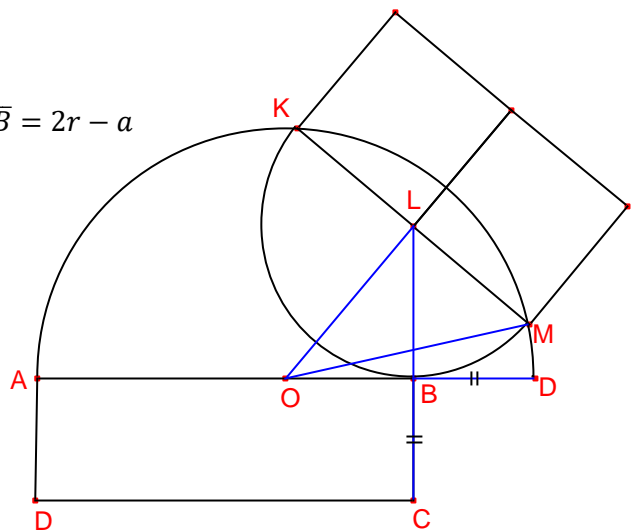
Simplificant:

$$2r^2 - 2aR + a^2 = 0$$

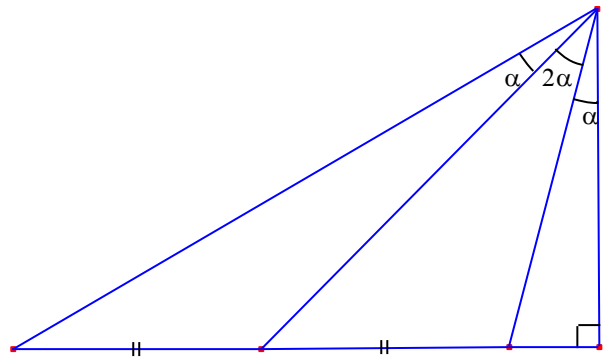
$$a(2R - a) = 2r^2 = 8$$

L'àrea del rectangle $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = a(2R - a) = 8$$

3743.- Determineu la mesura de l'angle α de la figura.

Solució:

$$\angle AEC = 90^\circ + \alpha, \angle CAB = 90^\circ - 4\alpha$$

$$\text{Siga } \overline{AD} = \overline{DE} = x, \overline{CD} = y$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle CDE$

$$\frac{y}{\cos \alpha} = \frac{x}{\sin 2\alpha}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ADC$

$$\frac{y}{\cos 4\alpha} = \frac{x}{\sin \alpha}$$

Dividint ambdues expressions:

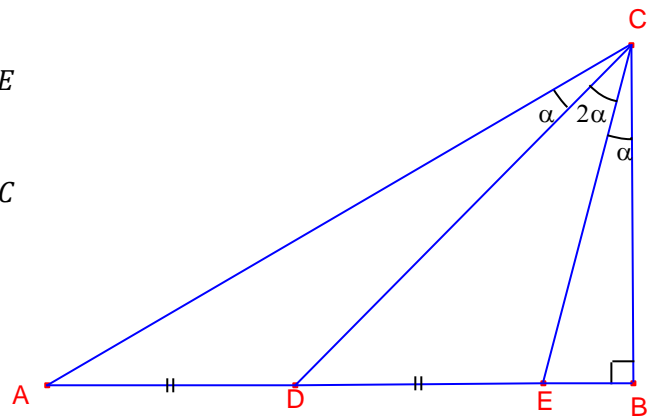
$$\frac{\cos 4\alpha}{\cos \alpha} = \frac{\sin \alpha}{\sin 2\alpha}$$

Simplificant:

$$\cos 4\alpha = \frac{1}{2}$$

$$4\alpha = 60^\circ$$

$$\alpha = 15^\circ$$

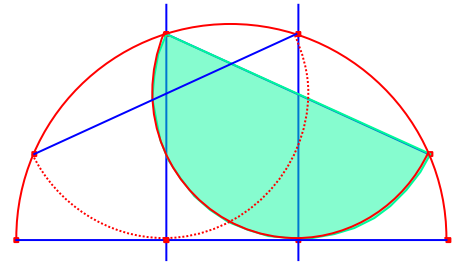

3744.- La figura està formada per tres semicercles. Els dos interiors són iguals.

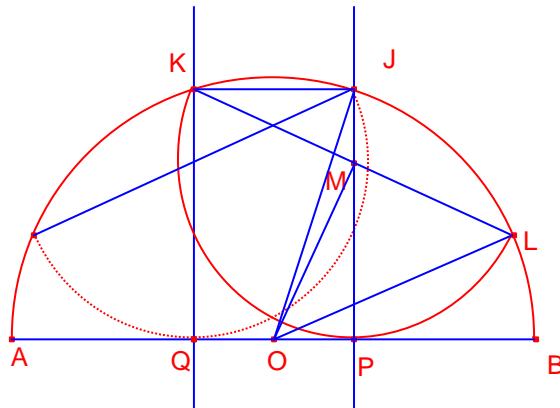
La proporció entre l'àrea del semicercle ombrejat i el gran és:

$$\frac{a - \sqrt{c}}{b}$$

Determineu a, b, c

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB} = 2R$

Siga la semicircumferència de centre M i radi $\overline{MK} = \overline{MP} = r$

Siga $\overline{OP} = a, \overline{PQ} = 2a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle KJM$:

$$\overline{JM} = \sqrt{r^2 - 4a^2}$$

$$\overline{PJ} = r + \sqrt{r^2 - 4a^2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OML$:

$$\overline{OM} = \sqrt{R^2 - r^2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OMP$:

$$a^2 = R^2 - 2r^2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPJ$:

$$R^2 = a^2 + \left(r + \sqrt{r^2 - 4a^2}\right)^2$$

$$R^2 = R^2 - 2r^2 + \left(r + \sqrt{9r^2 - 4R^2}\right)^2$$

Simplificant:

$$7r^4 - 12r^2R^2 - 4R^2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$\left(\frac{r}{R}\right)^2 = \frac{6 - \sqrt{8}}{7}$$

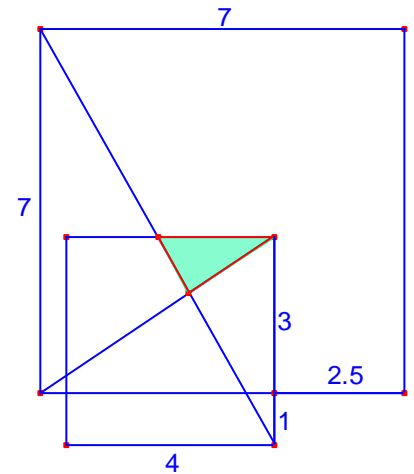
La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_M}{S_O} = \frac{r^2}{R^2} = \frac{6 - \sqrt{8}}{7}$$

aleshores:

$$a = 6, b = 7, c = 8$$

3745.- En la figura formada per dos quadrats, calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Siguen els quadrats $ABCD, EFGH$.

$$\overline{AR} = \overline{AB} - \overline{TB} - \overline{EF} = \frac{1}{2}$$

$$\overline{DP} = \overline{AD} + \overline{TF} = 8$$

$$\overline{DQ} = \overline{AD} - \overline{TG} = 4$$

$$\overline{PF} = \overline{AR} + \overline{EF} = \frac{9}{2}$$

Els triangles rectangles $\triangle JQD, \triangle FPD$ són semblants i de raó 1 : 2

Aplicant el teorema de Tales:

$$\overline{QJ} = \frac{1}{2} \overline{PT} = \frac{9}{4}$$

$$\overline{JG} = \overline{PF} - \overline{QJ} = \frac{9}{4}$$

Els triangles rectangles $\triangle FTS, \triangle APF$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{TS}}{9} = \frac{1}{8}$$

$$\overline{TS} = \frac{9}{16}$$

$$\overline{AS} = \overline{PF} - \overline{TS} = \frac{9}{2} - \frac{9}{16} = \frac{63}{16}$$

Els triangles $\triangle GJK, \triangle ASK$ són semblants.

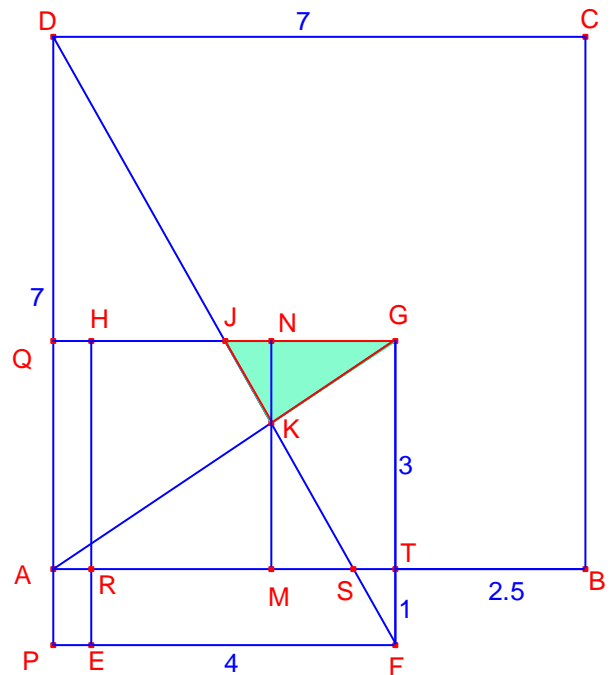
Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{KN}}{\overline{NM}} = \frac{\overline{JG}}{\overline{JG} + \overline{AS}}$$

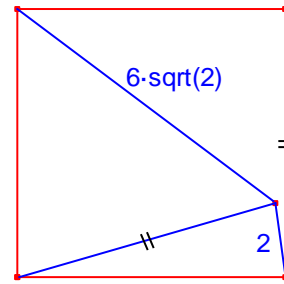
$$\frac{\overline{KN}}{3} = \frac{\frac{9}{4}}{\frac{9}{4} + \frac{63}{16}} = \frac{12}{11}$$

L'àrea del triangle ombrejat $\triangle GJK$ és:

$$S_{GJK} = \frac{1}{2} \cdot \frac{9}{4} \cdot \frac{12}{11} = \frac{27}{22}$$

3746.- La figura està formada per un quadrat i tres segments.
 Calculeu l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga $\overline{AP} = c, \overline{BP} = 2, \overline{DP} = 6\sqrt{2}$

Siga M el punt mig del segment \overline{DP} .

Siga N el punt mig del segment \overline{BP}

Siga L la projecció de P sobre \overline{AD}

Siga K la projecció de P sobre \overline{AB}

Siga $\overline{DL} = x, \overline{LA} = \overline{PK} = c - x$

Els triangles rectangles $\triangle DLP, \triangle PMA$ són semblants.
 aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{6\sqrt{2}}{c} = \frac{x}{3\sqrt{2}}$$

Simplificant:

$$xc = 36$$

Els triangles rectangles $\triangle PKB, \triangle ANP$ són semblants.
 aplicant el teorema de Tales:

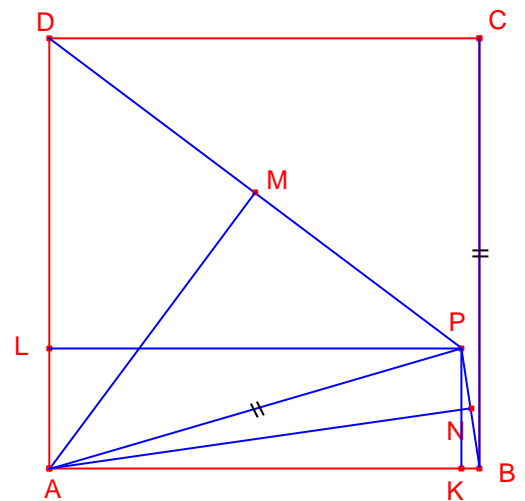
$$\frac{2}{c} = \frac{c-x}{\sqrt{c^2-1}}$$

Simplificant:

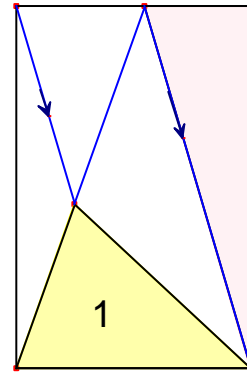
$$2\sqrt{c^2-1} = c^2 - 36$$

Resolent l'equació, l'àrea del quadrat $ABCD$ és:

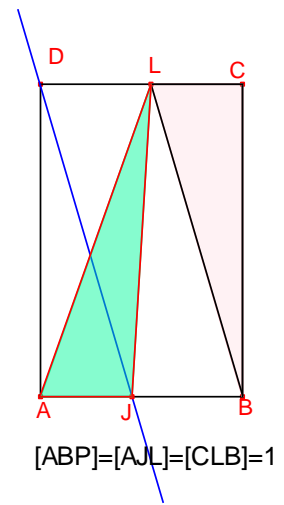
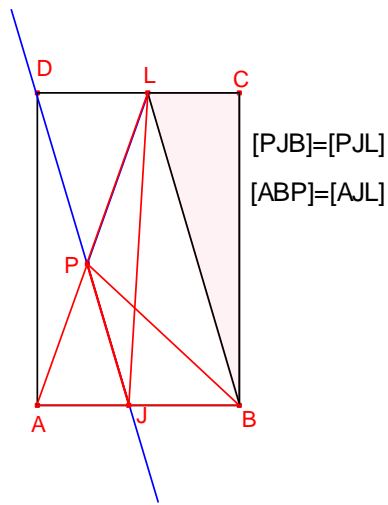
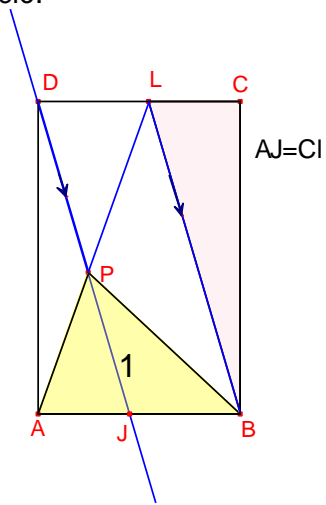
$$S_{ABCD} = c^2 = 50$$

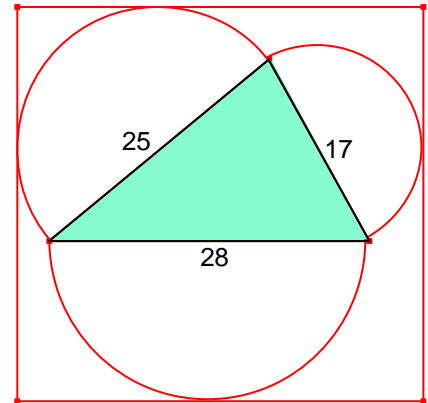
3747.- Dins d'un rectangle s'han dibuixat dos triangles.
 Si el triangle groc té àrea 1, calculeu l'àrea del triangle rosa.

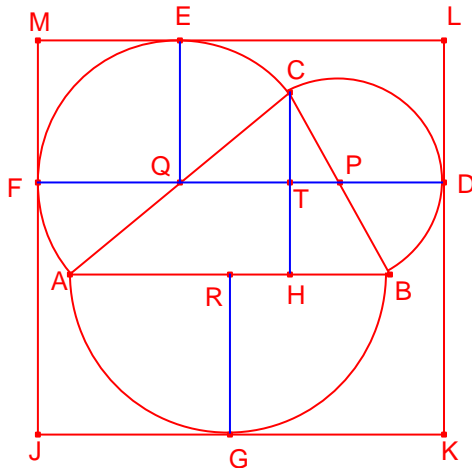
Solució:

3748.- Sobre els costats d'un triangle s'han dibuixat tres semicircumferències.
 Les semicircumferències són tangents als costats d'un rectangle.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle i l'àrea del rectangle.

Solució:

Siga el triangle $\triangle ABC$ de costats $a = 17, b = 25, c = 28$ aplicant la fórmula d'Heró:

$$S_{ABC} = \frac{\sqrt{70 \cdot 20 \cdot 14 \cdot 36}}{4} = 210$$

Siga $h_c = \overline{CH}$ l'altura sobre el costat \overline{AB} .

$$\frac{1}{2} \cdot 28 \cdot h_c = 210$$

$$h_c = 15$$

Siguen P, Q, R els punts migs del costats $\overline{BC}, \overline{AC}, \overline{AB}$ del triangle.

Els radis de les circumferències són:

$$\overline{PD} = \overline{PB} = \frac{17}{2}, \overline{QC} = \overline{QF} = \overline{QE} = \frac{25}{2}, \overline{RG} = \overline{RA} = 14$$

$$\overline{QP} = \frac{1}{2} \overline{AB} = 14$$

$$\overline{TH} = \frac{1}{2} h_c = \frac{15}{2}$$

Siga el rectangle exterior $JKLM$.

$$\overline{JK} = \overline{QF} + \overline{PQ} + \overline{PD} = \frac{25}{2} + 14 + \frac{17}{2} = 35$$

$$\overline{JM} = \overline{QE} + \overline{TH} + \overline{RG} = \frac{25}{2} + \frac{15}{2} + 14 = 34$$

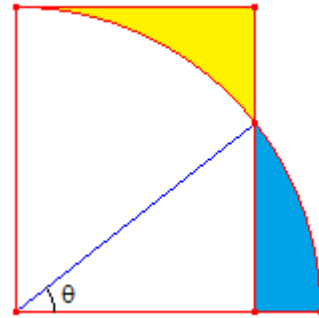
L'àrea del rectangle $JKLM$ és:

$$S_{JKLM} = 35 \cdot 34 = 1195$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ABC}}{S_{JKLM}} = \frac{210}{1195} = \frac{3}{17}$$

3749.- En el rectangle de la figura s'ha dibuixat un quadrant.
 Si l'àrea groga és igual a l'àrea blava, calculeu la mesura de l'angle θ

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$ de costats $\overline{AB} = a, \overline{AD} = b$
 $\overline{BK} = a \cdot \tan \theta$

L'àrea blava és:

$$B = \frac{1}{2} \cdot \theta \cdot b^2 - \frac{1}{2} a^2 \cdot \tan \theta$$

L'àrea groga és:

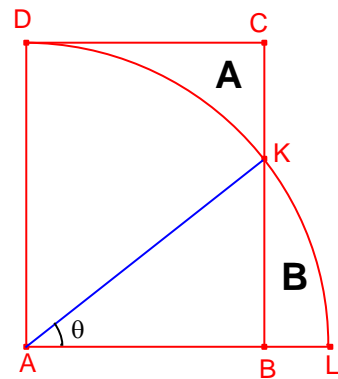
$$B = ab - \frac{1}{2} \left(\frac{\pi}{2} - \theta \right) b^2 - \frac{1}{2} a^2 \cdot \tan \theta$$

les dues àrees són iguals, aleshores:

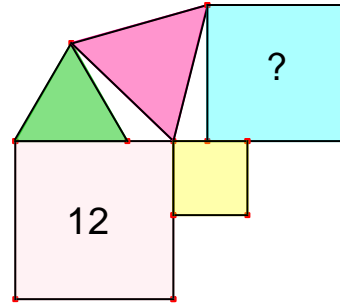
$$ab = \frac{\pi}{4} b^2$$

$$\cos \theta = \frac{a}{b} = \frac{\pi}{4}$$

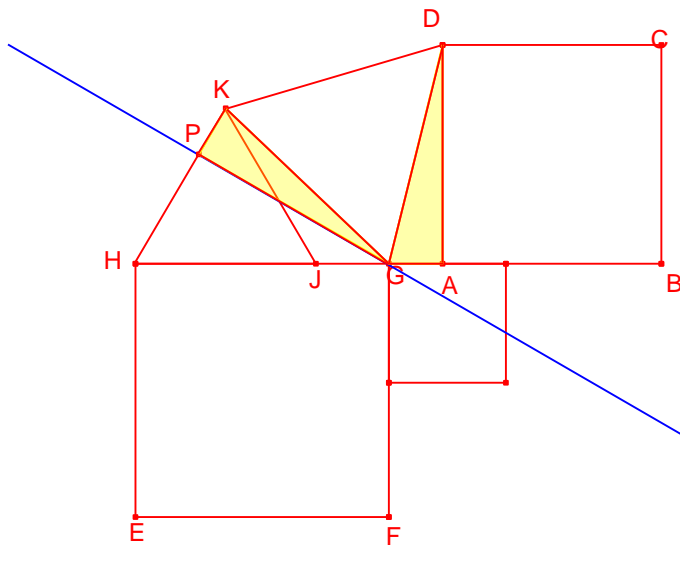
$$\theta = \arccos \frac{\pi}{4}$$

3750.- La figura està formada per tres quadrats i dos triangles equilàters.
 El quadrat gran té àrea 12.
 Calculeu l'àrea del quadrat blau.

Solució:

$$EF=c, c^2=12$$

$$HJ=a, KG=b$$

$$AB=d$$

$$\text{angleHKG}=\text{angleDGA}$$

Els triangles rectangles GAD

KPG són iguals

$$PG=AG$$

$$[HKG]=\frac{1}{2}a \cdot d = \frac{1}{2}ac \cdot \sin 60^\circ$$

$$d = \frac{\sqrt{3}}{2}c$$

$$[ABCD]=d^2 = \frac{3}{4}c^2 = 9$$